

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. d)
Psihologie

Testul 3

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scriveți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Calitatea senzațiilor care exprimă dependența fiecărei senzații de acțiunea unei anumite categorii de stimuli și de existența unui aparat specializat de realizare este reprezentată de:
 - a. tonalitatea afectivă
 - b. durată
 - c. intensitate
 - d. modalitate
2. Percepția, ca proces de cunoaștere, se finalizează printr-o imagine ale cărei calități sunt diminuate dacă obiectul:
 - a. este doar contemplat
 - b. se află în centrul sferei de interes a subiectului
 - c. este manevrat în timpul activității
 - d. este implicat direct în activitate
3. Trecerea de la procesele psihice cognitive senzoriale la cele cognitive superioare este realizată de:
 - a. gândire
 - b. memorie
 - c. reprezentare
 - d. imaginație
4. Un adolescent care afirmă că are nevoie de un computer performant, își exprimă o trebuință:
 - a. a cărei nesatisfacere îi periclitează în mod cert integritatea fizică
 - b. secundară (dobândită)
 - c. primară (înnăscută)
 - d. imposibil de satisfăcut
5. Trăirile afective foarte intense, stabile, de lungă durată, care antrenează întreaga personalitate a individului sunt:
 - a. afectele
 - b. pasiunile
 - c. dispozițiile afective
 - d. emoțiile
6. Forma atenției neintenționată, spontană, declanșată de stimuli externi sau interni, este reprezentată de atenția:
 - a. voluntară
 - b. pozitivă
 - c. involuntară
 - d. postvoluntară

7. Caracteristic uitării este faptul că:
- este generată exclusiv de nevoia eliminării informațiilor eronate
 - este prin excelență un fenomen negativ, eliminând informații necesare
 - are atât un caracter pozitiv, cât și un caracter negativ
 - este un fenomen care atestă un dezechilibru psihic
8. Expresivitatea comunicării se realizează:
- atât în limbajul oral, cât și în cel scris
 - doar în limbajul poetic
 - în cadrul limbajului oral, dar numai în dialog și colocviu
 - doar în cadrul limbajului oral, în toate formele sale
9. Forma imaginației care constă în capacitatea noastră de a ne reprezenta diferite locuri, fenomene, întâmplări, exclusiv pe baza unor relatări verbale este:
- reveria
 - imaginația involuntară
 - visul de perspectivă
 - imaginația reproductivă
10. Ca factor al personalității, ereditatea determină în mod hotărâtor:
- deprinderile
 - caracterul
 - temperamentul
 - atitudinile

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A.

În coloana din stânga sunt enumerate caracteristici ale memoriei, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Caracterul selectiv	1. Este dat de modificările aduse atât subiectului care memorează, cât și materialului de memorat.
b. Caracterul relativ fidel	2. Se referă la faptul că fixarea și reactualizarea informațiilor se realizează în concordanță cu particularitățile de timp și spațiu ale situației.
c. Caracterul situațional	3. Este dat de înțelegerea informațiilor memorate, păstrate și reactualizate și de organizarea acestora după criterii de semnificație.
d. Caracterul inteligibil	4. Presupune realizarea întipăririi și reactualizării informațiilor în funcție de vârsta, gradul de cultură, preocupările, interesele celui care memorează.
	5. Se referă la faptul că fixarea și reactualizarea informațiilor se realizează cu aproximație, deoarece intervin: caracterul activ al memoriei, trăsăturile de personalitate ale individului, uitarea.

12 puncte

B.

Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Afectarea accidentală a mecanismului complex al limbajului atrage tulburări în sfera gândirii iar dereglările gândirii se manifestă și prin dificultăți ale comunicării. Așadar, gândirea se formează și se dezvoltă prin intermediul limbajului, în absența căruia rămâne la un stadiu primitiv.

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați două procese/fenomene psihice la care face referire, în mod explicit, textul. **4 puncte**
2. Precizați trei caracteristici ale unuia dintre procesele/fenomenele psihice menționate la punctul 1. **6 puncte**
3. Construiți un exemplu prin care să ilustrați una dintre operațiile gândirii. **4 puncte**
4. Argumentați, în aproximativ cinci rânduri, importanța limbajului intern. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, următorul text:

„(...) Conversațiile lui Carol I se reduceau aproape exclusiv la probleme militare și politice. Prefera să stea singur, să se plimbe prin pădurile din jurul castelului Peleş, care constituia mândria vieții lui. (...) Carol I era un om distant, rece, mândru, protocolar, fiind preocupat în permanență să asigure prestigiul și măreția dinastiei sale. Nu a avut prieteni, nici favoriți, nici amante. (...) Era meticulos și exact, în tot ce făcea, căutând să impună colaboratorilor săi același stil. Punctualitatea lui era proverbială, ca și cadoul pe care-l făcea multor români: ceasul.

(...) Era mic de statură, dar umbla țănos, mereu cu fruntea sus, avea un mers viu de militar. De aceea părea înalt și dominator. Vorbea tare, de parcă întotdeauna dădea ordine. (...) Viața de familie a lui Carol a fost lineară, calculată, fără evenimente imprevizibile.

(...) Carol I avea plăcerea de a domina, era avid de putere, pe care nu accepta să o împartă cu altcineva. A interzis soției sale să se amestece în politică și nici măcar pe moștenitorul tronului nu-l informa despre problemele la ordinea zilei și deciziile pe care urma să le ia.

(...) Carol I era adeptul „monarhiei active” și nu s-a mulțumit să gireze prin semnătura sa deciziile guvernelor și ale miniștrilor, ci a manifestat spirit de inițiativă, a venit cu propuneri și soluții pentru realizarea cărora a stăruit cu o perseverență deosebită. A reușit să învingă numeroase piedici și împotriviri, dar nu s-a descurajat, a știut să folosească o gamă largă de metode și mijloace pentru a-și atinge scopul.

(...) A reușit să se impună în fața miniștrilor precum un comandant oștirii sale. I.G. Duca relatează cum a decurs ceremonia de investire a guvernului liberal, în ianuarie 1914. Regele a apărut îmbrăcat în uniformă militară, iar fiecare ministru a rostit formula jurământului, după care semnau și se așezau aliniați, în ordinea vechimii.”

(Ioan Scurtu, Portrete în paralel: Carol I – Ferdinand, Revista Historia, Anul VII, Nr. 66, iunie 2007)

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

- A. Menționați, conform teoriei lui C.G. Jung, tipul temperamental al regelui Carol I. Precizați, din text, două idei/afirmații prin care să justificați răspunsul dat. **6 puncte**
- B. Considerați că regele Carol I era o persoană puternică? Precizați, prin apel la text, un motiv prin care să susțineți răspunsul dat. **4 puncte**
- C. Textul precizează faptul că regele Carol I era o persoană perseverentă. Menționați două motive care susțin acest fapt. **6 puncte**
- D. Prezentați, în aproximativ o jumătate de pagină, caracterul regelui Carol I, conform teoriei lui G.W. Allport, evidențiind o trăsătură cardinală și două trăsături principale ale caracterului acestuia. **10 puncte**
- E. Formulați un argument prin care să respingeți afirmația potrivit căreia *temperamentul reprezintă latura dobândită a personalității umane*. **4 puncte**